

Obrambena in plačilna dolžnost.

Predstoječe razširjenje brambene dolžnosti na od dela trudne može v višji starosti in na še ne popolnoma razvite mladeniče se bode sprejelo s pogumno voljo, da vzdržimo do konca. Pet milijonov stalo bode pod orožjem. To pa je šele 10% prebivalstva; kje ostane ostalih 90%? Smešno vprašanje, se bode morda reklo, saj se vendar ne more ženske, pohabljenice in starčke v vojno pošiljati! Gotovo ne, čeprav vsakdo, kdor hodi skozi ceste mest, mnogoštevilno moč izborne rasti in krepke postave sreča, kateri niso šli pod orožje. To so ljudje, ki se jih je iz bolj ali manj tehtnih vzrokov kot neobhodno potrebne označilo, ali pa ki so se pri naborih izmuzali. Pa ne za te se gre tukaj, čeprav jih je par stotisoč; bolje rečeno, ne samo za te se gre tukaj, marveč ravno tako za te, kakor za otroke, ženske, pohabljenice ter starčke.

Torej vendar! Sigurno, seveda pa ne zato, da bi se to mešano družbo v vojno postalo, marveč da se obrambeno dolžnost v tem zmislu splošno napravi, da eni krvni davek, drugi pa denarni davek plačujejo. Istotako je nadalje naravno, da se pri vladajoči druginji z vojnim davkom zamore šele tam pri-četi, od koder se začne nekako bogastvo, torej samo pri višjih dohodkih in srednjem premoženju. Ni razumeti, zakaj izgubijo stotisoči življenje in zdravje, zakaj drugih stotisočev očetov svoje sinove izgubi, in zakaj bi bili ravno oni, ki darujejo svojo lastno ter kri svojih sorodnikov, tudi gospodarsko uničeni, medtem ko nešteto drugih mirno doma sedi, se pusti od mnogo boljših, kakor so oni, reševati, svoje premoženje mnogokrat ravno vsled vojne pomnožuje in se v najboljšem slučaju smeji na prostovoljne darove, ki jih ne bolijo.

Vsa čast prostovoljnimi darovi, ali pravzaprav bi morali le v to služiti, izpolniti tujke, ki nastajajo pri generalnem ravnanju iz javnih sredstev. Oni naj izpopolnijo javna sredstva, ne pa da bi jih nadomeščali. Za zaostale, za ranjence in pohabljenice mora država skrbeti, in država naj bi se v prvi vrsti na one bogate ljudi obrnila, ki so iz katerega vzroka karkoli daleč od bojev ostali. Jaz poznam n. pr. nekoga finančnika, ki je, čeprav je rezervni oficir — doma ostal, ker se ga je označilo kot „neobhodno potrebnega“; ta ima vsako leto okroglo en milijon dohodkov; gotovo bi zamogel biti zadovoljen, ako bi se mu izjemoma v vojnem letu le pol milijona pustilo.

Država je najvišji lastni namen. Zato razpolaga brezobzirno čez kri in življenje vseh za boj sposobnih; istotako brezobzirno pa mora razpolagati tudi čez premoženje vseh za plačilo zmognih. In ako ljudstvo v orožju z veseljem v smrt hodi, pač ne bode preveč, ako se zahteva, da se položi tudi težke denarne žaklje, čeprav z manjšim veseljem pa vsaj ne z ostudnim stokanjem, na oltar domovine.

Dopisi.

Breg pri Ptuj. (Odlikovanje.) Vrli vpokojeni c. in kr. žandarmerijski stražmojster g. Anton Planinc bil je od cesarja odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono. Rešil je namreč dne 21. julija 1914 v Orehovi vasi pri Mariboru Marijo Potočnik iz smrtne nevarnosti iz ognja, to pa z lastno smrtno nevarnostjo. Junaški rešitelj bil je namreč z rešenko vred zadet od težkih tramov, ki so padali iz goreče strehe. Bil je na tla pobit, nezavesten in zabil hude opekline po licu in rokah ter druge telesne poškodbe, tako, da je bil dolgo časa bolan, da tudi še sedaj ni popolnoma okreval ter je moral biti vsled tega vpokojen. Dekoracija tega zaslužnega moža se je vršila v nedeljo dne

Mati zemlja

vedno zopet popravi, kar je zakrivila. Kolikokrat si pridobi kmet, delavec, sprehajatelj zunaj na mrzli, mokri zemlji revmatične bolečine, nadoh, kašelj ali kaj podobnega. Ali skrbna zem-

2. maja t. l. na Bregu pri Ptuj po c. kr. okrajnem glavarju g. dr. vitezu plem. Netoliczka, kateri mu je po jednatem, ginljivem in navdušenem govoru obesil zaslužni križec na prsa ter mu prisrčno čestital. Zastopani so bili pri tej slavnosti vsi uradi iz Ptujja in okolice po njih predstojnikih, mnogo število občinstva, sorodniki, prijatelji in znanci odlikovanega, ki so prišli od blizu in daleč osebno čestitati in so odlikovanemu želeli še mnogoletno vživanje te časti. Tudi mi čestitamo g. Planincu prav prisrčno!

Brezno. (Velika nesreča.) Dne 27. p. m. ob 6. uri zjutraj zgodila se je velika nesreča pri prevozu čez Dravo v Janževi gori. Posestnica prevoza in dekla Antonija Osirnig hoteli ste se peljati na Brezno v cerkev. Delo prevzel je oče posestnice, 65 letni Anton Rebernig, ki pa vožnje po Dravi ni bil vešč. Komaj so odpluli s čolnom, ko se je ta že z vodo napolnil, ker je bila vrv prehudo napeta. Ob tej priložnosti potegnili so valovi Drave dekle Osirnig seboj; izginila je brez sledu v vodi. Z vodo napolnjeni čoln se je odtrgal od vrvi. Oče posestnice je bil menda od srčne kapi zadet; visel je mrtev čez čoln. Nesrečna posestnica je očeta krčevito držala in na pomoč klicala. Te klice je slišal železniški čuvaj Gradischnig. Čeprav še ni bil oblečen, skočil je oborožen z dolgo štango v Dravo in šel kolikor mogoče daleč čolnu nasproti. Posestnici se je posrečilo, da je prišla štango z eno roko in je na ta način čoln vstavlila. Nemogoče pa je bilo, privleči napolnjeni težki čoln na suho. V tem groznem položaju so morali več kot četrt ure vstrajati. Potem so prišli moške mimo, ki so pomagali pri rešitvi posestnice in njenega žalibog mrtvega očeta. Kdor bi kaj o utonjeni dekli ali pa sploh o kakem ženskem mrliču v Dravi izvedel, naj to blagovoli naznaniti gosp. Andreju Wesonig lesnemu trgovcu, Reifnig-Fresen. Hrabremu železniškemu čuvaju Gradischnigu pa pristojna za njegov pogumni čin gotovo premija za rešitev življenja.

Odlikovani ženski korporal.

Gospodična Marija plem. Fery-Bognav je prostovoljno stopila v vojaško službo in po-

Ein hübsches österreichisches Mädchen, Korporal.

stala kmalu korporal. Za svoje hrabre čine dobila je od cesarja zlato brošo z cesarjevim imenom. — Prinašamo danes sliko te ženske junakinje.

Razno.

Uredniško naznanilo. Po kratkem vojaškem službovanju bil sem zaradi bolezni superarbitriran. Vsled tega prevzamem s to številko zopet uredništvo „Štajerca“. Zahvaljujem se vsem, ki so listu in meni tudi za časa moje odsotnosti zvesti ostali. Z združenimi močmi delujmo in iznaprej za blagor našega ljudstva in prelepe, tako hudo ogrožene domovine. Naš program, naši cilji in nameni ostanejo vedno enaki! Cenjene prijatelje in sotrudnike pa prosim ob tej priliki za nadaljno zvesto sodelovanje!

Karl Linhart, urednik „Štajerca“.

Jokavi pesimisti in kritiki, ki slikajo vedno vraga na steno in hočejo vsako zaslug naših armad zmanjšati ter žive v večnem strahu, da jih bodejo zjutraj že Rusi ali Srbi z bajonetom iz postelje vrgli, bi bilo v prvi vrsti treba usta zamašiti. Ti ljudje napravijo v svoji zlobni nezmiselnosti neverjetno veliko škodo. Njih besede vplivajo kakor strup na domovinsko navdušenje, katerega v teh težkih časih gotovo silno potrebujemo. Saj gotovo tudi mi nismo lahkomiselni otročaji, ki bi sami sebi lagali, da je ta vojna lahka stvar in da bomo kar meni nič tebi nič celi svet sovražnikov na tla zbili. Tako hitro ne gre ta stvar; o tem smo tudi mi prepričani, da je pravica na naši strani in je končna zmaga nam in edino nam zagotovljena. Iz tega prepričanja, ki je vsakemu pravemu Avstrijcu že naravnost vera, pa sledi tudi naše neomajeno zaupanje v bodočnost. Zmagali bomo, kajti zmagati hočemo in zmagati moramo! To je naše geslo. Črnogledci pa ne znajo družega, nego majati prazne svoje glave, vzdihovati kakor mučeniki in dolžiti tega ali onega, da je kriv vse nesreče. Tako širijo med ljudstvom nezadovoljnost z lastno domovino, tako jemljejo slehernemu človeku veselje in zaupanje. Res, te črnogledce bi naj se pobralo in poslalo tja v Galicijo na fronto; tam bi se v vrstah naših junaških vojakov naučili domovinskega čuta in ljubezni... Najhušji pa so tisti črnogledci, ki širijo iz bogve katerih vzrokov neverjetne, bedaste in nevarne govorice. Koliko takih blaznih govoric smo že v zadnjem času slišali, tako, da so se človeku kar lasje ježili. Ni mogoče izmisliti tako velike neumnosti, da bi jo neizobraženo ljudstvo ne verjelo. In vse zaradi takih črnogledcev, ki ničesar ne razumejo, marveč le oslarije naprej blebetajo. Po našem mnenju bi bil skrajni čas, da se enkrat razširjevalci takih govoric za jezik prime. Zdaj, ko je treba, da so vsa avstrijska srca združena v sveti volji za zmago, zdaj niso taki razširjevalci bedastih govoric nič boljše nego navadni izdajalci. Zato pa tudi ne zaslužio nobenih obzirov in nobenega usmiljenja. Naši čitatelji so lahko prepričani, da jim „Štajerc“ ničesar ne zamolči in ničesar ne zataji, kar je zrelo za javnost. Uradna poročila iz bojišč ravno tako od strani nemškega kakor tudi avstro-ogrskega armadnega poveljstva so doslej vedno le resnico poročala. Zakaj bi torej rajše neumnim govoricam verjeli, ne pa tem poročilom? Še enkrat torej: skrajni čas bi bil, da se ustavi bedasto razširjenje neumestnih lažljivih in nevarnih govoric.

Vpoklic pod orožje letnikov 1873—1877.

Uradno se razglša: Vsi pri naborih v času od 6. aprila do 6. maja 1915 ali pozneje do spodaj označenih vpoklicnih terminih za črnovojniško službo z orožjem sposobni spoznani črnovojniški obvezanci rojstnih letnikov 1873, 1874, 1875, 1877 so vpoklicani. s. 1. avstrijski državljani za 15. maja; — 2. ogrski državljani v terminih, ki se jim jih na posebnih vpoklicanih kartah naznani. — Pri poznejših naborih (Nachmusterungen) kot sposobni spoznani priti morajo 48 ur po naboru pod orožje. — Za one črnovojniške obvezance rojstvenih letnikov 1873 do 1878, ki morajo priti zaradi mimoidočega obo-

V. Feller Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko). Tudi Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-kroglice z. zn. „Elza-kroglice“, 6 škatlic za 4 krone franko, zamoremo svojim čitateljem kot milo vplivajoče, neškodljivo odvajalno sredstvo iz lastne izkušnje najbolje priporočati. peos - - -

lenja šele v poznejšem terminu pod orožje, tisti termin, ki je označen na črnovojniškem legitimacijskem listu. — V interesu vsacega črnovojnika je, da vzame seboj par močnih čevljev, oz. škornjev ali opank, jedilno orodje in jedilno posodo ter priprjetete (predmete za čiščenje), v kolikor ima te predmete na razpolago. Za te predmete dobi, v kolikor so porabni, po njih vrednosti primerno odškodnino. Tudi se priporoča, vzeti seboj življenska sredstva za tri dni. — Črnovojniški legitimacijski list opravičuje za prosto železniško vožnjo pri vpoklicu in se ima pred nastopom vožnje pri osebnih blagajni predložiti. Kdor bi se temu povelju ne pokoril, bi se v zmislu postave z dne 28. junija 1890 strogo kaznoval.

Zopetni nabori črnovojniških obvezancev letnikov 1878—1890, 1892, 1893 in 1894. C. kr. korespondenčni urad poroča z dne 3. maja: V času med 1. oktobrom in 31. decembrom 1914 izvršeni nabori za rojstne letnike 1878 do 1890, 1892, 1893 in 1894 so pokazali pojave, da se ni povsod enako merilo glede možnosti vporabljal. Nastopile so pri temu razlike, ki zahtevajo nujno direktne poravnave, da se v zmislu splošne vojne dolžnosti zasiguri enakomerno ravnanje vasei za boj sposobnih državljanov s tem, da se jih pritegne k službi z orožjem ali za obrambo domovine. Vojaška oblast odredila je tedaj še enkratni nabor zgorajšnjim rojstvenim letnikom pripadajočih črnovojniških obvezancev, v kolikor v posameznih pokrajinah uspehi prejšnjega nabora ne napravijo tega nepotrebno. Kdo ima priti? K zopetnemu naboru bodo prišli vsi v letih 1878 do 1890, 1892, 1893 in 1894 rojeni, ki še ne služijo z orožjem v skupni armadi ali vojni mornarici ali v črni vojni na temelju svoje osebnosti črnovojniške dolžnosti; toraj tudi tisti, ki so bili pri prejšnjem naboru za črnovojniško službo z orožjem sposobni spoznani, ki pa so bili pri prezentiranju ali pozneje kot nesposobni odpuščeni. Določbe tozadevnega razglašja glede izjem pri naborih kažejo napram svoječasnim takim odredbam bistvene razlike, ki se tičejo na eni strani značaja novega nabora, na drugi strani pri prejšnjem naboru pridobljenih izkušenj. Da se pridobi lažji temelj za kontrolo, se je tokrat določilo splošno dolžnost naznanila za naborne obvezance pri občinah. Priporoča se, da se prinese seboj črnovojniški list prejšnjega nabora. Kraj, kjer se bodejo ti nabori v času od 25. maja pa do 15. januarja 1915 vršili, je po navadi bivališča dne 1. maja 1915 kot dneva izdaje vpoklicnega razglašja. Poznejša sprememba bivališča ne spremeni ničesar na tem stanju; mimoidoče bivanje le nekaj dnevov pa ne velja kot bivališče v tem zmislu. Kdor bi se pri občini svojega bivališča ne naznanil, bil bi od politične oblasti strogo kaznovan. Glede pribojnikov, nosenja znaka ednoletnih prostovoljcev, veljajo iste določbe kakor pri prejšnjih naborih. Tudi v iste rojstvene letnike spadajoči, v evidenci druge rezerve za službo obvezani boznothercegovinski želani, ki se nahajajo v Avstriji, se bodejo pod istimi pogoji i. s. p. c. in kr. nadomestnem okrajnem komandu njih bivališča zopetnemu naboru podvržli in se morajo dne 10. maja 1915 pri občini bivališča zglasti. Vsled izvršitve zopetnega tega nabora se bode preložilo pritegnenje pred kratkim naznanjenih sprememb črnovojniške postave glede novo uresničenih črnovojniških kategorij.

Pri zopetnem naboru črnovojniških obvezancev rojstnih letnikov 1878 do 1890, 1892, 1893 in 1894, o katerem poročamo zgoraj, morajo glasom uradnih poročil priti vsi v omenjenih letih rojeni črnovojniški obvezanci, ki še ne služijo pri vojakih. Ni pa treba priti: 1. onim, ki že zdaj najmanj od 1. aprila 1915 delujejo v črnovojniški službi; 2. zdravnikom; 3. vojaškim gažistom v pokoju ali v razmerju izven službe; 4. onim, ki so vsled pobabljenja za vsako črnovojniško službo nesposobni spoznani, ako imajo „Landsturm-Abschied“ ali „Landsturm-Befreiungs-Zertifikat“ oziroma so bili že svoj čas iz nabornega lista izbrisani; 5. onim, ki so bili vsled kakšnerane superarbitrirani in so bili vsled tega kot „waffenunfähig“ spoznani ter iz armade odpuščeni; 6. onim, ki so zaradi po-

manjkanja ene noge ali roke, obeh oči, zaradi gluhonemosti ali kretinizma, sodnijsko priznane blaznosti, ako je pri naboru dotični dokaz že podan; 7. duhovnikom in kandidatom za duhovništvo priznanih cerkev; 8. onim, ki so bili pri prejšnjih naborih za službo z orožjem zmnožnim spoznani, ki pa so bili iz javnih vzrokov odpuščeni („enthoben“), v kolikor je to odpuščanje zdaj še veljavno. — Vsi drugi se morajo najkasneje do 10. maja 1915 pri občini svojega bivališča zglasti. Tam dobi črnovojniški legitimacijski list, ki ga morajo skrbno shraniti in k naboru seboj prinesiti. Ta list bode tudi legitimacija za prosto vožnjo. Kdor bi se ne naznanil, bode strogo kaznovan. — Nabori se bodejo vršili v času od 25. maja do 15. junija 1915; natančni čas in kraj se bode še posebno razglasil. Pri naboru se bode tudi izvedelo, kam in kedaj bodejo morali potrjeni vstopiti v armado.

Velika zmaga v vzhodni Galiciji, ki so jo dosegli v svoji zvesti slogi naravnost nepremagljivi avstro-ogrski ter nemški vojniki, napravila je tudi v naših krajih nepopisno navdušenje in veselje. V mestih so bila javna poslopja večinoma z zastavami okrašena in ljudstvo je težko čakalo na podrobnosti bojev, ki jih je bilo po prvih telegramih pričakovati. Po daljših tednih, v katerih se je bil neskončni boj brez posebnega očividnega uspeha, smo dosegli to krasno zmago, ki bode morda merodajna za ves nadaljni razvitek svetovne vojne. Ni čuda, da se je patrijotično, požrtvovalno naše ljudstvo tako veselilo te zmage. Čeprav je zanimanje za vojne dogodke v teh 9 mesecih že precej pojenjalo, je vsplamelo to navdušenje vendar zopet kvišku in povsod se je bralo raz obzira ljudstva čisto domovinsko veselje. Dal Bog, da bi bilo naše orožje i znanprej tako srečno in da bi splošna zmaga končala to najgrozovitejšo prelivanje krvi!

Setveni dopusti za vojaštvo. Poroča se, da dobivajo v zadnjem času vojniki pri armadi na bojnem polju od svojih domačih mnogoštevilna pisma, v katerih se poživljajo, da naj prosijo dopuste za izvršitev pomladne setve. To dokazuje, da se navodila, izdana o vojaških dopustih za zagotovitev pomladanske setve, pri prizadevanjem prebivalstvu še vedno napačno tolmačijo. Zato se ljudstvo ponosno opozarja, da se moštvu armade na bojišču sploh ne morejo dovoliti dopusti in so tudi vse tozadevne prošnje brez koristi. Za obdelanje polja onih vojakov, ki so na bojišču pred sovražnikom, se je zadostno preskrbelo na drug način, zlasti z zaveznostimi, ki so se naložile v tem oziru občinam. Dopuste za obdelovanje polja — in sicer v najvišji izmeri 14 dni — je mogoče dovoliti, v kolikor to dopuščajo tozadevni vojaški interesi, samo moštvu, ki je kmetijskega stanu in služi pri vojaških četah, zavodih itd. v zaledju (zunaj vojnega polja). Za dopuste te vrste lahko za-prosi ali vojak sam, ki hoče dobiti dopust, ustmeno pri pristojnem vojaškem poveljstvu, ali pa njegovi domači potom političnega okrajnega glavarstva. Na prošnje, ki bi se neposredno pri c. kr. ministerstvu za deželno brambo vložile, se mora prav takomalo ozirati, kakor na prošnje za dopuste vojakov, ki so pri armadi na bojišču.

Odlikovanje za „U V.“ K. B. poroča z dne 4. maja: Cesar podelil je moštvu podmorskega čolna „U V.“ (ki je potopil veliki francoski bojni parnik) sledeča odlikovanja: poveljniku vitezu pl. Trapp vitežki križ Leopoldovega reda za vojno dekoracijo; lajtnantu pl. Seyffertlitz red železne krone tretjega razreda za vojno dekoracijo; zlato hrabrostno medaljo so dobili topedomojster Jos. Margetich, štabni mašinmojster H. Grün in M. Koroschetz; srebrno hrabrostno medaljo prvega razreda so dobili Alois Hammer, Jos. Valasek, Jos. Mesulianek, Al. Födinger, G. Herrmann, Joh. Straka, Karl Lang, Jos. Bergerl, Erwin Jarisch, Leo Cap, K. Retuschnik. Poleg tega je podelil cesar Viljem II. poveljniku železni križ 1. in 2. razreda.

Junaške smrti padel je na severnem bojišču cand. iur. Karl Federnjak iz Ptuj, lajtnant v c. in kr. infanterijskem polku štev. 79. Pokojni junak bil je v mestu izredno priljubljen. Kmalu po začetku vojne bil je na Srbakem bojišču težko ranjen. Komaj ozdravljen, podal

se je zopet na severno bojišče, kjer je sovražnikova šrapnela njegovemu nadopolnemu življenju konec napravila. Čast junaku! Težko prizadeti družini pa izrekamo najprisrčnejše sožalje.

Smrt v apnenici. Dne 27. p. m. igrala sta se 3-letni Jakob in 2-letni Avgust, sinova posestnika Jakoba Hrvatina v Pristovi pri Celju pred hišo starišev. Tam se nahaja tudi precej globoka, z vodo napolnjena apnena jama. Mali Jakob padel je v jamo in je tam utonil.

Zaprl so v St. Veit a. d. Glan na Koroškem neko že 22-krat predkaznovano dekle Alojzijo Kohler, ki je zopet izvršila razne sleparije in tatvine.

Cloveško okostje, ki je ležalo že okoli 50 do 60 let v zemlji, našli so rudarji v Ebersteinnu na Koroškem. Poleg kosti ležali so ostanki zelenega klobuka.

Trije pogumni dečki. Trije 14 letni dečki iz Brüxa na Češkem po imenu Henrik Roben, Wilibald Hoffmann in Anton Nejdli so poslali vojaškemu poveljniku v Chomutovu pismo, v katerem ga prosijo, da naj jih sprejme v vojaško službo. Na to ponudbo je odgovorilo poveljstvo nadomestnega bataljona regimenta št. 97 na domačo občino; v odgovoru nalaga poveljstvo občini, da naj pohvali dečke radi njih ljubezni do vladarske hiše ter zvestobe do domovine in napram nemškemu narodu. Seveda je moralo poveljstvo prošnjo pogumnih dečkov odkloniti, ali vendar jih je v javnosti kot vzor domovinske ljubezni pohvalilo.

Poberite vsako kruhovo drobtinico! Poljedelsko ministerstvo je zvedelo, da pri mnogih kmečkih gospodarstvih še tudi v sedanjem času ne ravnavajo s sedaj neobhodno potrebno varčnostjo s kruhom. Velika kmetijska korporacija Avstrije je javila, da dobijo pri posameznih gospodarjih tudi še sedaj delavci in družina, katerim se daje hrana, na dan 1 kg kruha razven moke, ktera je potrebna za pripravljanje drugih jedij. Kruha se potem porabi zaradi tega toliko, ker si ga posli smejo vrezati poljubno, mesto da bi se jim delil kruh. Posledica pa je, da si ti ljudje vrežejo več kruha, kakor ga morejo naenkrat pojesti, ostanke dobijo potem svinje in govedo. Z ozirom na to, da se v sedanjem času pokrije potreba kruha v marsikaterih pokrajinah komaj le deloma, je pač dolžnost vsakogar, da postopa s tem dragocenim živilom čim najbolj varčno in napoti z vsi strogostjo tudi svojo družino, da varčuje s kruhom. Poljedelsko ministerstvo pričakuje, da bodo kmetijske organizacije v tem smislu poučljivo vplivale na kmečko prebivalstvo.

Novo vojno posojilo. Kakor izve c. kr. telegrafični in korespondenčni urad, namerava finančni minister izdati novo vojno posojilo. Vsled tega bodejo pri novem drugem vojnem posojilu izbrali 5½ odstotni tip, ki bode plačljiv v fiksnem določenem terminu. Glede dospetka se še niso odločili, vendar pa mislijo predvsem na dobo desetlet, tako da bi posojilo dospelo maja 1925 leta. Za ta tip je merodajna okoliščina, da se na ta način nudi subskribentom skozi daljšo dobo ugodno obrestovanje. Splošno se sodi, da bode imelo tudi to drugo vojno posojilo gotovo isti uspeh, kakor ga je imelo prvo.

Cesarjev spomin. Presviti naš cesar je odredil, da dobi vsak oficir, ki bode v sedanjih vojni odlikovan za svoje zasluge z redom ali vojaškim zaslužnim križcem, še posebno diplomu, katero bode naš cesar lastnoročno podpisal. Dočim se morajo redovi in križci po smrti imejtelja zopet vrniti, ostane ta diploma z dragocenim cesarjevim podpisom spomin še poznim rodovom.

Velika slavnost v Italiji. Danes dne 5. maja se praznuje v Genovi velika italijanska narodna slavnost. Danes je namreč 55 let, kar se je znani Garibaldi s 1250 možmi pri Genovi ukrcal in odpeljal v družbi s poznejšim ministrskim predsednikom Crispijem v Sicilijo na pomoč revolucionarjem, ki jih je neapelska armada pod poveljstvom generala Salzana že skoraj premagala. Na mestu ukrcanja so postavili velik spomenik, ki ga danes razkrijejo. Seveda bode imel slavnostni nagovor znani politikujoči in neverjetno domišljavi pesnik Gabriele d'Annunzio. Zanimiva je ta slavnost zaradi tega, ker so jo hoteli republikanci izrabiti v protiaustrijsko gonjo. Pod prevezo narodnega navdušenja so

hoteli agitirati za vojno proti Avstriji in Nemčiji, ki bi bila seveda naravnost nečuvano izdajstvo trozveze. Ali naši in nemški uspehi na bojiščih so menda javno mnenje v Italiji kakor tudi mnenje vlade precej spremenili. Zato se tudi kralj in ministri nočejo te slavnosti udeležiti. Kričalo in zabavljalo se bode seveda v kljub temu. Ali vendar smemo danes že trdno pričakovati, da se naš ljubi italijanski sosed od kričave ne bode dal zapeljati na nevarna pota. Čas bi bil na vsak način, da bi se v kljub deloma res nerazumljivi naši cenzuri avstrijsko javnost glede dogodkov in pojavov na Italijanskem pomirilo. Na Nemškem so v tem oziru že vsi listi brez nagobčnika in je javnost že pomirjena. To bi bilo torej tudi za nas prav priporočljivo. Avstrija in avstrijski narodi gotovo ne vsiljujejo nikomur svoje ljubezni, posebno tistim ne, ki bodejo v Genovi deklamirali „Siamo tutti una sola famiglia.“ Ali — jasnosti zahtevamo, posebno zdaj, ko pričenjamo postajati zmagovalci. Clara pacta, buoni amici!

Radecky-jev duh. „Slovenec“ piše: Radecky-jevi veteranci so že redki, Radecky-jev duh pa še živi. Pred enim tednom so stopili nekje v spodnji Savinjski dolini nedržavniki skupaj, ampak „fantji iz fare“ (kraj ne povemo, ker bi jih sicer lahko kaka država vzela v državniško službo) ter so zaokrožili iz polnih prs in s korajžo pesem, ki se začne s temi besedami: „Ko bi še Radecky bil, Mailand bi nazaj dobil“ ...

Hroščev (majkebrov) je letos, kakor se nam poroča, v nekaterih krajih ogromno veliko. Ako bi se ne storilo ničesar proti tej izredno požrešni golazni, napravila bi velikanško škodo. Kebri bodo požrli letos vsa listja, čez par let pa zopet črvi vse pridelke na polju. Želeti bi bilo, da se prične od merodajne strani sistematično delo za pokončevanje in zatiranje tega neizrecno škodljivega mrčesa.

Stanje setve in cvetja na Štajerskem. Letos je z ozirom na svetovno vojno vprašanje žetve gotovo velevažno. V kolikor se zamore doslej pregledati setev in cvetje, stoji stvar prav ugodno. Ozmimo žito je na Štajerskem splošno jako dobro prezimilo. Le v posebno senčnatih krajih je ozimna rž malo bolj redka. Prav dobro pa stojita povsod pšenica in ječmen. Iz Murskega polja se poroča, da so v nekaterih krajih napravile miši nekaj ne preveč občutne škode. Pogosti dež učinkuje jako dobro; zato se jarina prav lepo razvija. Tako je, ako se ne zgodi zopet kaka nesreča, z Božjo pomočjo pričakovati prav ugodne žetve. Tudi sadje se letos prav lepo kaže. Prav dobro so odcvetele marelice in breskve; istotako se vidi dobro stanje pri hruškah, jablanah in slivah. Sadje bi seveda zdaj potrebovalo toplega vremena. Kar se tiče vinogradov, se čuti prav hudo pomanjkanje delavskih moči. Vseled tega zaostajajo vinogradniška dela. Upati je, da bode oblast v tem oziru na kakšni način pomagala. Kliči po uporabi ruskih vjetnikov za kmetijska dela so dovolj glasni. Slavni „amts-simel“ pa vozi tudi v vojni presneto počasi.

Okrajni zastop ptujski imel je pod predstvom načelnika g. Jos. Orniga svoje plenarno zborovanje, ki je bilo jako zanimivo. Zaradi pomanjkanja prostora prinesli bomo natančno poročilo v prihodnji številki.

Bolni na pljnih Sanatorij Aflenzen Hofacker (830) Štajersko. Prospekti

Izpred sodišča.

Vlomilci. Pred izjemnim sodiščem v Mariboru imeli so se 2. maja zagovarjati: Alojz Fras, 21 let star, iz Sv. Barbare pri Vurbergu; njegov 25-letni brat Jožef Fras, oba delavca v Mariboru; Rudolf Winkler, 23 let star, hlapec v Pobrežu; Jožef Florjančič, 21 let star iz sv. Jurja Slov. gor., ki je zdaj kot dezertar, jetnik vojaške sodnije; Johan Fras, 23 let star, brat preje imenovanih; Marija Florjančič, 52 let stara, delavčeva žena v Pobrežu; Jožef Kodrič, 43 let star, branjec v Leitersbergu; Ana Lorenčič, 27 let stara, kočarica, Justa Florjančič, 13 let stara, učenka v Pobrežu; Marija Polenshak,

25 let stara, žena železničarja v zgornji sv. Kunigundi; Cecilija Fras, 19 let stara, delavka v Mariboru. Vsi so med seboj sorodni. Toženi so zaradi tatvine. Izvršili so sledeče vlome in tatvine: Na Ptujski gori (nkradli so 30 K denarja in za 23 K predmetov), v Orehovivasi (820 K), v Čermleškaku (380 K), v Grablahu (50 K in blaga) v Rupersbahu (4.438 K), v Ranzenbergu (28 K 80 h), Rudolf Winkler je ukradel pri lastni svoji pomočnici Mariji Florjančič še 1200 K. Obsojeni so bili tako-le: Alojz Fras, ki je že 10 krat predkaznovan na 5 let težke ječe; Rudolf Winkler, istotako že 10 krat predkaznovan, na 5 let težke ječe; Jožef Fras, 16 krat predkaznovan, na 15 mesecev težke ječe; Marija Florjančič 10 krat predkaznovana, na 15 mesecev težke ječe; Ana Lorenčič na 5 mesecev težke ječe; Johan Fras, 7 krat predkaznovan, na 14 dni strogega zapora; Jožef Kodrič, 15 krat predkaznovan, na 100 K globe ali 10 dni zapora; 13 letna Justa Florjančič na 6 tednov zapora; oproščeni pa ste bili Cecilija Fras in Marija Polenshak. Jožefa Florjančič pa bode vojaška oblast sodila. — Pač čudna lahta!

Razžaljenje cesarja in armade. 62 letni posestnik Matija Makovic iz Vogrišove pri Radgoni govoril je dne 19. marca v neki gostilni z nekim črnovojnikom o vojni. Izrazil se je o tem na take načine, da je zagrešil zločin razžaljenja Velikanstva in armade. Zaradi žaljenja armade se bode moral pred civilno sodnijo zagovarjati. Vojaška sodnija pa je zaradi žaljenja Velikanstva po § 63 obsodila na 6 mesecev težke ječe. En mesec pa se mu obračuna od preiskovalnega zapora.

Gospodarske.

Letni in živinski sejm na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdice so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 19. maja pri Sv. Lenartu v Sl. gor. ** v Ptuj (svinjski sejem); v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje.

Dne 20. maja v Artičah **, okr. Brežice; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 21. maja v Rogatcu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (sejem z zaklano živino).

Dne 22. maja v Brežicah (svinjski sejem); v Loki **, okr. Laško.

Dne 25. maja v Peggau, okr. Frohnleiten; v Ivnicah **, pri Sv. Filipu **, okr. Kozje; pri Sv. Ruperta **, okr. Weiz; v Marenperku **, v Knittelfeldu **, v St. Gallen; v Ljutomeru **, v Jarenini **, okr. Maribor; v Radgoni **, v Ormozju **, in sejem s ščetinarji; v Rogatcu **, pri Sv. Urbanu **, okr. Ptuj; v Feldbachu **, v Ilzu **, okr. Fürstenfeld; v Gröbmingu; v Lučanah **, okr. Arvež; v Lipnici **, v Brucku; v Langenwangu, okr. Mürrzuschlag; v Svetini **, okr. Celje; pri Sv. Duhu-Loče **, okr. Konjice; v Vitanju **, okr. Konjice; v Pristovici **, okr. Šmarje pri Jelšah; v Lučah **, okr. Gornjigrad; v Mozirju **, okr. Gornjigrad; v Laškem **, v Krakauhintermühlenu, okr. Murau; v Murau; v Gradcu (sejem z uporabno živino); v Mürrzuschlagu **.

Dne 26. maja v Mariboru **, v Ptuj (svinjski sejem); v Imenem (svinjski sejem) okr. Kozje.

Dne 27. maja pri Sv. Jurju na Pesnici **, okr. Maribor; na Ptujski gori **, okr. Ptuj; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); pri Sv. Heleni **, okr. Šmarje pri Jelšah; v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 28. maja na Ptujski gori, okr. Ptuj; v Rogatcu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (sejem z zaklano živino).

Dne 29. maja v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 30. maja v Trofaiachu, okr. Leoben.

Dne 31. maja v Obdachu **, pri Sv. Ožbaldu **, okr. Oberzeiring; Trofaiachu **, okr. Leoben; pri Sv. Jurju na juž. žel. okr. Celje; v Gradcu (sejem z uporabno živino).

Oddaja vprežne živine za pomladansko setev. C. in k. vojaško poveljstvo Gradec I je narnailo z noto 13. aprila 1915, M. I. št. 27.378 Mob. Ref. sledeče: Z ozirom na veliko važnost, ki jo ima letošnja pomladna setev, se pooblašča, da oni nadomestni oddelki i. t. d., ki imajo v evidenčne liste vpisane konje, da od-

dajajo ubožnim posestnikom za ta dela vprežne konje z opravo s kočijami ter potrebnimi nadzorovalnimi organi — kolikor to dopuščajo vojaški interesi — za dobo nujne potrebe in pri vsakdanjem odvzetju.

Za to vlijajo sledeče določbe:

1. Potrebo oddaje mora ugotoviti politična okrajna oblast, ako se nabaja v stajališču nadomestnega oddelka i. t. d. ali v njegovi neposredni bližini, sicer pa na ravno isto območje občinske predstojništvo.

V ta namen pa morajo postajati poveljstva tem mestom nemudoma naznaniti predstojajoče določbe in urediti oddajo konj za celo garnizijo enotno.

2. Konji se smejo uporabljati samo v neposredni bližini stajališča i. t. d., tako, da so konji v primeru potrebe vsak trenutek na razpolago za zgolj vojaško službo.

3. Pri določitvi ur dela je treba paziti na to, da se obranijo konji vsak čas v popolnoma za vojno uporabnem stanju.

Kjer je mogoče, naj se konji primerno menjaajo.

Ukreniti se mora vse, da se ne povzroči vojaškemu erarju nikaka gmojna škoda.

Nadzorovalnim organom se mora primerno ukazati in jih natančno poučiti, da se morajo konji brezpozorno varovati pred kužnimi boleznimi.

Za oddajo konjev ni treba plačati nikakšne odškodnine. Z ozirom na sedaj pičlo odmerjeno porcijo erarične krme pa bi bilo treba gledati na to, da bi naj za popolno vzdrževanje konjev — dotični zemljiški posestnik prispeval primeren pridelek krme in natura.

O tem morajo politične podblasti t a k o j obvestiti občinska predstojništva.

Glasom poročila c. in k. vojaškega poveljništva Gradec I imamo na Štajerskem sledeče formacije, ktere imajo zgorajšnje konje:

1. nadomestni bataljon infanterijskega polka št. 27 v Gradcu;

2. nadomestni bataljon infanterijskega polka št. 47 v Mariboru;

3. nadomestni bataljon infanterijskega polka št. 87 v Celju;

4. nadomestni bataljon bos-herc. infanterijskega polka št. 2 v Gradcu;

5. nadomestna kompanija lovskega bataljona št. 9 v Gradcu;

6. nadomestni eskadron dragonskega polka št. 5 v Mariboru;

7. nadomestna baterija težke haubice baterije št. 3 v Mariboru;

8. nadomestna baterija težke haubice baterije št. 2 v Mariboru;

9. nadomestna baterija težke haubice baterije št. 14 v Mariboru;

10. nadomestna kompanija saperskega bataljona št. 3 v Ptuj;

11. nadomestna kompanija pionirskega bataljona št. 3 v Ptuj;

12. nadomestna kompanija pionirskega bataljona št. 15 v Mariboru;

13. nadomestni depo trenske divizije št. 3 v Gradcu;

14. nadomestni bataljon domobranskega pešpolka II/3 v Gradcu;

15. nadomestni bataljon domobranskega pešpolka št. 26 v Mariboru.

Loterijske številke.

Gradec, dne 28. aprila: 12, 24, 47, 46, 55.
Trst, dne 5. maja: 78, 58, 87, 88, 79.

Maščuje se, ako se telo penarpi brez da bi se mu povoli- no streglo. V svrhu dobre ohranitve telesa in v obrambo proti prenaporom, utrujenosti, slabosti, omagljivosti i. t. d. dobro služi Feller-jev fluid iz rastlinskih esenc s znamko „Elsa-Fluid“, ki po- maga tudi proti trganju, pehanju in drugih bolečinah v telesu. Naroči se naj 12 steklenic, poštnine prosto za 6 kron pri lekar- narju E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg štev. 241 (Hrvatasko). Ob- enem se lahko naročijo tudi Feller-jeve lahke čistilne rabarbara- krogljice s znamko „Elsa-Pillen“, ki stanejo poštnine prosto 6 škatlic 4 krone in 40 vinarjev.

Razkuževanje vojaškega perila. Mnogo naših vojakov po- šilja sedaj svojo perilo domu, da se ondi speri. Mogoče je, da se v takih slučajih prenese mrčes ali pa kaka nalezljiva bolezen. V nevarnosti so v tem oziru posebno perile. Temu se lahko opo- more, ako se perilo razokuži. Najhitreje in najgotovjeje učinkuje v tem oziru, ako se perilo 24 ur pred pranjem namoči v vodo, ki vsebuje 3% raztopljenega surovega lysoforma. Perilo vsled tega ravnanja ničesar ne trpi. Zagotovilo, da bo bil lastnik okuženega perila nekajkrat bolan ali tudi še sedaj; bolan, ne vsebuje nikake obrambe, kakor to nas uči vsakdanja izkušnja.

Mestna posredovalnica
(Wohnung- und Dienstvermittlung)

**službe, učence, stano-
vanja in posestva
v Ptuj**

izvršnje
vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

